

N:o 38.

Ank. till Riksd. kansli den 10 april 1891, kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:t proposition angående afsöndring af jord från indragna militiebostället Torp Södre i Elfsborgs län.

(I. A.)

Enligt hvad af det vid förestående, till Riksdagen den 13 nästlidne mars aflåtna och till statsutskottet remitterade proposition (n:o 47) fogade statsrådsprotokoll öfver justitieärenden för samma dag inhemtas, hade härads höfdingen D. G. Restadius, prosten C. C. Sjöblom m. fl., hvilka blifvit af Vätö härads tingshusbyggnadsskyldige invånare valde till komiterade i ändamål att vidtaga nödiga åtgärder för uppförande af nytt tingshus i häradet med häradshäkte jemte erforderliga uthus, å bemålde byggnadsskyldiges vägnar hos Kongl. Maj:t anhållit, att som enligt af dem fattadt beslut det nya tingshuset skulle till beqvämlighet för den rättsökande allmänheten uppföras invid Lerums jernvägsstation, derest byggnadsplats kunde derstädes förvärfvas, men lämplig sådan plats vid stationen icke funnes annorstädes än å egorna till indragna fänriksbostället ett mantal Torp n:o 2 Södre i Lerums socken af nämnda härad, de tingshusbyggnadsskyldige måtte tillåtas att från berörda hemman till plats för de tillämnade nya byggnaderna för alltid afsöndra ett af kommissionslandtmätaren J. A. Hygrell år 1890 å karta affattadt och beskrifvet område af 56 ar 60 kvadratmeter, deraf 48 ar 20 kvadratmeter utgjorde åker samt återstoden ängsmark; och hade sökandena derjemte tillkännagifvit, att, i händelse framställningen bifölles, de tingshusbyggnadsskyldige vore villige att i lösen för jordområdet erlægga tjugu gånger det belopp, 24

kronor 89 öre, som vid en, uppå komiterades föranstaltande, af Hygrell med biträde af gode män den 17 december 1890 verkställd värdering af ifrågavarande jordlägenhet föreslagits i årlig afgäld för lägenheten, om densamma från hemmanet afsöndrades; varande vid ansökningen fogade dels intyg af kronolänsmannen i Vätö härad R. V. Bergström, att invid Lerums jernvägsstation lämplig tomtplats för nya tingshuset finnes endast å ofvannämnda hemmans egor, dels ock den af kommissionslandtmätaren Hygrell öfver lägenheten upprättade karta med tillhörande beskrifning samt instrumentet öfver åberopade, af Hygrell med gode män verkställda värdering, å hvilken sistnämnda handling Anders Hansson, som genom domänstyrelsens kontrakt af den 4 oktober 1889 fått hemmanet åt sig upplåtet på arrende under tjugu år från den 14 mars innevarande år, tecknat, att han emot värderingen icke hade någon anmärkning att framställa.

Hörd öfver förevarande ansökan, hade Anders Hansson förklarat sig ej hafva något att invända emot densamma; hvarjemte vederbörande kronofogde och tillförordnade domänintendenten i Elfsborgs län uti afgifna yttranden förordat ansökningen.

Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Elfsborgs län, hvars yttrande jemväl i ärendet inforrats, hade anfört, att enär, på sätt handlingarne utvisade, förslaget till afgäld för jordområdet blifvit vederbörligen upprättadt, och sökandena, i öfverensstämmelse med kongl. cirkuläret den 6 december 1878 angående inforande af anbud å bestämd köpeskilling, då jord ifrågakomme till afsöndring från vissa kronans egendomar, förklarat sig villige att i stället för den föreslagna årliga afgälden, 24 kronor 89 öre, på en gång erlægga tjugu gånger dess belopp med 497 kronor 80 öre, samt nuvarande arrendatorn af hemmanet Anders Hansson äfven biträdt ansökningen, Kongl. Maj:ts befallningshafvande till densamma tillstyrkte bifall, dock med vilkor, att lägenheten särskildt inhägnades.

Slutligen hade domänstyrelsen i ett till Kongl. Maj:t afgifvet utlåtande, under åberopande af innehållet i länsmanen Bergströms intyg, och då det ifrågavarande jordområdet utan olägenhet kunde från hemmanet afsöndras, till ansökningen tillstyrkt bifall, med vilkor, att Vätö härad med hemmanets arrendator öfverenskomme om dagen för områdets tillträdande, å hvilken dag köpeskillingen borde i länets landtränteri inlevereras, samt att häradet uppsatte och för all framtid underhölle stängsel omkring området.

På grund af hvad sålunda i ärendet förekommit har Kongl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att medgifva, att från indragna fänriksbostället Torp n:o 2 Södre ett mantal måtte till Vätö härads tingshusbyggnadsskyldige invånare för ofvan omförmälda ändamål få för alltid upplåtas ifrågavarande jordområde af 56 ar 60 qvadratmeter, att af de tingshusbyggnadsskyldige tillträdas å den

dag, som genom öfverenskommelse emellan dem och hemmanets arrendator blefve bestämd, med vilkor, att de tingshusbyggnadsskyldige dels å nyssnämnde dag såsom köpeskilling för området i länets ränteri inbetalte 497 kronor 80 öre, dels ock uppförde och för framtiden underhölle stängsel omkring området, samt att nämnda köpeskilling måtte, på samma sätt som köpeskillingen för försålda mindre kronoegendomar, få användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

Utskottet, som mot den föreslagna försäljningen icke haft något att erinra, hemställer alltså,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 10 april 1891.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.